

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI**Koruniemi**

Kuvateksti: Näkymä Koruniemelle kuvattuna niemen eteläpuolisen lahden pohjukasta.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Näkymä Koruniemelle niemen luoteispuolisen lahden pohjukasta.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Näkymä Koruniemen pohjoiskärjestä kohti lounasta.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Sauna osoitteessa Koruniementie 88 kuvattuna lounaasta. Sauna on vuodelta 1928 koruniemeläisen kesäasukkaan mukaan.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki (kiinteistön keskellä) osoitteessa Koruniementie 88 kuvattuna idästä. RHR:n mukaan 1970-luvulta oleva pitkänurkkainen pyöröhirsimökki avokuisteineen on rakennusajalle tyypillinen kesämökki.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki osoitteessa Koruniementie 74. Mökki on valmistunut RHR:n mukaan 1950-luvulla. Vuoden 1957 ilmakuvasa rakennusmassa hahmottuu nykyistä neliömäisempänä, joten rakennusta on todennäköisesti laajennettu jossain vaiheessa.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Kesämökki osoitteessa Koruneimentie 76 (74 b) kuvattuna etelästä. Mökki ja taustalla häämöttävä rantasauna ovat RHR:n mukaan 1950-luvulta ja ne on erotettavissa 1950-luvun ilmakuvasa.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki osoitteessa Koruniementie 78 kuvattuna kaakosta. Mökki on RHR:n mukaan 1950-luvulta. Nykyiseltä asultaan mökki vaikuttaa kuitenkin uudemmalta, ja vielä vuoden 2022 ilmakuvasa se näkyy L:n mallisena nykyisen suorakaiteen sijaan.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki (kiinteistön keskiosassa) osoitteessa Koruniementie 84 kuvattuna lännestä. Mökki on valmistunut RHR:n mukaan 1980-luvulla ja se on rakennettu paikalla olleen kalamajan perustuksille kohteen omistajan mukaan.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki (kiinteistön pohjoisosassa) osoitteessa Koruniementie 84 kuvattuna lounaasta. Höylähirsirakenteinen mökki on arviolta 1900-luvun lopusta.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki (kiinteistön luoteiskulmassa) osoitteessa Koruniementie 88 kuvattuna koillisesta. Hirsirakenteinen mökki on RHR:n mukaan 1990-luvulta.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

Kuvateksti: Mökki (kiinteistön keskellä) osoitteessa Koruniementie 88 kuvattuna kaakosta. RHR:n mukaan 1970-luvulta oleva pitkänurkkainen pyöröhirsimökki avokuisteineen on rakennusajalle tyypillinen kesämökki.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

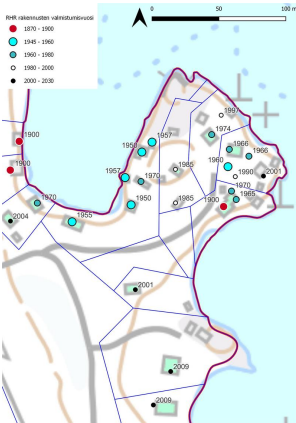

Kuvateksti: Mökki osoitteessa Koruniementien 85 kuvattuna luoteesta. RHR:n mukaan mökki on 1960-luvulta.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 22.5.2024

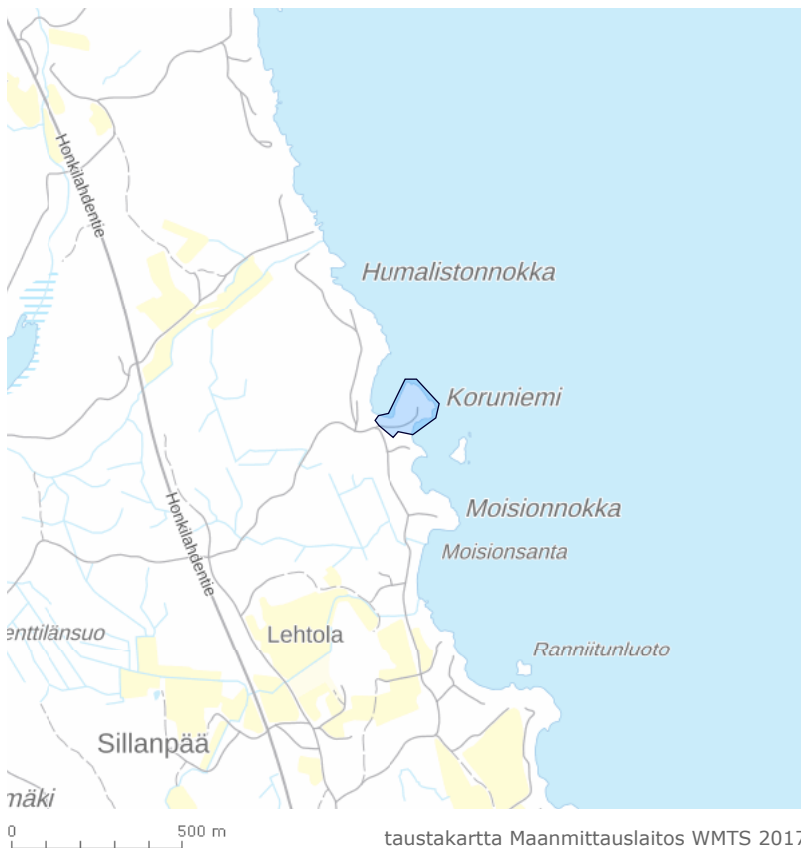

Kuvateksti: Rakennusten valmistumisvuodet Euran kunnan rekisteriaineiston perusteella. Rekisteritiedoissa voi olla virheitä ja tyypillisesti vuodelle 1900 merkitään rakennuksia, joiden valmistusajankohtaa ei tiedetä. Pohjakartta ja kiinteistörajat MML.

Kuvalaji: karttaote

Kuvaaja: Minttu Kervinen

Kuvausaika: 23.8.2024

Kunta: Eura
Kylä/kosa: Mannila
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: paikallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

Ei museoalan ontologisia käsitteitä.

Kuvaus

Koruniemessä on ollut ainakin 1900-luvun alussa kalastajien käyttämä kalamaja. Itse kalamaja on ollut niemen keskellä. Sen perustuksilla on nykyisin hirsirakenteinen 1980-luvulla rakennettu mökki. Niemen koillisrannalla aivan vesirajassa on sauna vuodelta 1928 koruniemeläisen kesäasukkaan mukaan. Sauna on osittain pyöröhirsirakenteinen, osittain ilmeisesti rankorakenteinen. Rankorakenteinen osa on limilaudoitettu. Perustuksena on luonnonkiviä. Saunan katto on pahoin sammaloitunut ja räystäillä katossa on myös aukkoja.

Luultavasti kalastajat ovat käyttäneet Koruniemeä pidempäänkin kiintopisteenään.

Vuodelta 1795 olevaan isojakokarttaan Koruniemeen ei ole merkitty asutusta tai talousrakennuksia. Koruniemi ympäristöineen on ollut Hunnun talon maita. Koruniemen ja Moisioinnokan väliin hieman etäämmäksi rannasta on merkitty niitty, jonka reunalle on merkitty rakennus. Vuodelta 1902 olevaan venäläiseen topografiseen karttaan on merkitty Koruniemen luoteispuolisen lahden pohjukkaan johtava polku Honkilahdentieltä. Vuodelta 1913 olevassa kartassa vesijättömaidenjaosta esitetään vain vesijättöjen maankäyttö ja kiinteistöjaotus. Koruniemessä vesijättö on jaettu kiinteistöiksi 6-1, 6-2 ja 6-3 ja karttaan on merkitty näille kiinteistöille vain kallioiset rannat sekä niemen eteläpuolinen hiekkaranta. Niemen keskiosa samoin kuin manner on merkitty Hunnusta jaetun Rantasalmen maiksi.

Vuodelta 1925 olevassa pitäjänkartassa Koruniemi on edelleen asumaton, eikä polkua lahdelle ole merkitty.

Vuoden 1948 ilmakuvassa erottuu hyvin tie Honkilahdentieltä Koruniemen luoteispuolisen lahden pohjukkaan sekä Koruniemeen johtava tie. Niemen keskiosasta hahmottuu rakennus, entinen kalamaja, jonka edustalle tie päättyy. Niemen luoteisrannalla näkyy laituri. Niemi on ilmakuvassa puustoinen, eikä mahdollisia pienempiä rakennuksia pysty erottamaan puiden lomasta. Vuoden 1950 ilmakuvasta erottuu sekä niemen keskellä oleva kalamaja että luoteisrannalla lähellä lahden pohjukkaa oleva rakennus.

Vuodelta 1952 olevaan peruskarttaan on merkitty Koruniemeen Honkilahdentieltä johtava tie sekä pienempää asumusta kuvaava piste. Vuoden 1962 peruskarttaan niemeen on merkitty jo neljä asuinrakennusta sekä useita talousrakennuksia. Vuoden 1963 ilmakuvasta kuitenkin erottuu puuston seasta vain niemen keskellä oleva kalamaja.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHR) mukaan niemen vanhimmat rakennukset ovat luoteisrannalla sijaitsevat kaksi mökkiä ja niiden välissä oleva rantasauna. Pohjoisempi mökeistä on uusittu voimakkaasti, eteläisemmässä mökissä on säilynyt jälleenrakennuskaudelle tyypillisiä ikkunoita.

Niemen itärannan lautarakenteiset mökit ovat RHR:n mukaan 1960-luvulta. Niemen keskivaiheilla on RHR:n mukaan 1970-luvulta oleva pyöröhirsinen mökki, joka avokuisteineen on rakennusajalleen varsin tyypillinen ja joka on hyvin säilyttänyt alkuperäisen asunsa. Lisäksi niemessä on 2000-luvun taitteen rakennuksia.

Koruniemi on edelleen varsin puustoinen ja mökkipihojen yleisvaikutelma on metsäinen.

Niemen tasaisemmassa itäosassa pihossa on myös nurmea. Luoteisrannalla pihoja on tasattu ja pengerrytetty. Niemen kallioinen pohjoiskärki on rakentamaton ja rannassa on kalliojyrkäne. Niemen kummallakin puolella olevissa lahdissa on hiekkaranta.

Arviointi

Maisemallisesti kauniissa Koruniemessä on ajallisesti kerroksellista rakennuskantaa, joka kertoo sekä kalastuksesta että kesäasutuksen kehittymisestä Pyhäjärven rannoilla. Niemen koillisrannalla on säilynyt 1920-luvulta oleva sauna, joka on liittynyt niemessä olleeseen kalamajaan. Kalamaja on purettu 1980-luvulla ja sen perustuksille on rakennettu hirsirakenteinen pieni kesämökki. Muut niemessä olevat kesämökit ovat 1950-2000-luvulta olevia kooltaan pieniä ja ulkoasultaan vaatimattomia oman aikansa tavanomaisia kesämökkejä. Etenkin vanhempiin rakennuksiin on tehty kaikenlaisia muutoksia vuosien saatossa, mikä on heikentänyt niiden alkuperäisyyttä. Niemen keskivaiheilla on 1970-luvulla valmistunut pyöröhirsimökki, joka pitkine ylöspäin levenevine nurkkineen ja avokuisteineen on tyypillinen aikansa kesämökki. Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisyytensä.

Jyrkän kallioisella koillisrannalla sijaitsevalla kalamajaan liittyneellä saunalla on maisemallista merkitystä sen näkyessä hyvin Pyhäjärvelle. Myös Koruniemen luoteis- ja itärannoilla olevat mökit ja talousrakennukset sijaitsevat lähellä vesirajaa ja näkyvät järvelle sekä niemen kummallakin puolella olevien lahtien rannoille. Mökkien pihat ovat

luonteeltaan metsäisiä ja niemi hahmottuu maisemassa puustoisena.

Koruniemen rakennuskannalla on paikallista historiallista merkitystä sen kertoessa sekä kalastuksesta että kesäasutuksen kehittymisestä Pyhäjärven rannoilla. Kertovuutta kuitenkin heikentää varsinaisen kalamajan purkaminen, mutta siihen liittynyt sauna on säilynyt. Alueen rakennuskanta on vaatimatonta eikä yksittäisillä rakennuksilla ole kalamajan saunaa lukuun ottamatta rakennushistoriallista merkitystä. Koruniemen maisemalliset arvot liittyvät niemen jylhiin maastonmuotoihin sekä metsäisinä ja puustoisina säilyneisiin mökkipihoihin. Kalamajan saunalla on paikallista maisemallista arvoa sen näkyessä hyvin Pyhäjärvelle.

Kohteet

Ei kohteita.